

Aan Provinciale Staten

Onderwerp:

Afspraken Bestuurlijke Overleggen MIRT 2025

Geachte Statenleden,

Elk najaar worden er bestuurlijk overleggen gevoerd over het Meerjarenprogramma Ruimte, Infrastructuur en Transport (BO MIRT) waarin Rijk en regio afspraken maken over infrastructurele en ruimtelijke onderwerpen. De provincie Zuid-Holland neemt deel aan het MIRT-overleg voor het landsdeel Zuidwest en het MIRT-overleg Goederenvervoercorridors. Beide overleggen waren aanvankelijk gepland in november 2025, maar zijn op verzoek van het Rijk verplaatst naar januari 2026.

In de bijlagen zijn de brieven opgenomen van de bewindslieden van de ministeries van Infrastructuur en Waterstaat (IenW) en Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening (VRO) waarin zij de Tweede Kamer informeren over de gemaakte afspraken in de MIRT-overleggen met alle landsdelen en het BO MIRT Goederenvervoercorridors. In deze brief willen wij u informeren over de belangrijkste uitkomsten van de beide MIRT-overleggen die relevant zijn voor de Provincie Zuid-Holland.

BO MIRT landsdeel Zuidwest 5 januari 2026

Het BO MIRT 2025 voor het landsdeel Zuidwest vond plaats op maandag 5 januari 2026. Namens het Rijk namen deel de minister van IenW, de heer Tieman en de staatsecretaris van IenW, de heer Aartsen. De minister van VRO werd vervangen door de Directeur-Generaal Ruimtelijke Ordening. Vanuit landsdeel Zuidwest bestond de delegatie uit de gedeputeerden Weverling, Koning en Zevenbergen namens de provincie Zuid-Holland, wethouder Huijsmans namens de Metropoolregio Rotterdam-Den Haag, wethouder Lansink-Bastemeijer namens de gemeente Rotterdam, wethouder Kapteijns namens de gemeente Den Haag, wethouder Terpstra namens de Verstedelijkingsalliantie en de gedeputeerden Van der Maas en Van der Velde namens de provincie Zeeland.

Het was een goed en constructief overleg. Bij de start van het overleg is stilgestaan bij de grote onderhouds- en investeringsopgave voor de infrastructuur, mede gerelateerd aan de opgaven voor woningbouw en defensie, en het grote tekort aan financiële middelen en het belang om strategische keuzes te maken. Als één van de voorbeelden van een project waarbij financiën en personele capaciteit de voornaamste bottleneck zijn, heeft gedeputeerde Zevenbergen de Bodegravenboog genoemd. Hij heeft aangegeven het belang van strategische keuzes te herkennen en ondersteunde de aankondiging van de bewindslieden van IenW om de MIRT-systematiek te gaan veranderen: minder nadruk op verdere dossieropbouw en meer op het realiseren van concrete verbeteringen in

de infrastructuur voor de reizigers van nu, binnen heldere bestuurlijke keuzes en proportionele voorbereiding. Strategische keuzes vragen om expliciete afwegingen in het hier en nu, met oog voor de lange termijn. Dat betekent investeren in infrastructuur die direct bijdraagt aan bereikbaarheid en leefbaarheid, en die tegelijkertijd toekomstvast is in het licht van veranderende geopolitieke, veiligheids- en economische omstandigheden. In een situatie van structurele schaarste van financiën en personele capaciteit moet de focus liggen op projecten waar binnen afzienbare tijd aantoonbaar maatschappelijk rendement kan worden gerealiseerd. Er zijn projecten nodig die de dagelijkse mobiliteit verbeteren en waarvan uitvoering en fasering realistisch en versneld mogelijk zijn.

Vanuit de regio is aangegeven dat het niet indexeren van de budgetten voor projecten door het Rijk op termijn tot tekorten zal leiden, waardoor decentrale overheden het verschil zouden moeten bijleggen om tot uitvoering te komen. De minister van IenW heeft dit probleem onderkend en voert hierover overleg met de minister van Financiën. Ook is door gedeputeerde Koning aangegeven dat de woningbouwvoorwaarden (o.a. oplossingen voor netcongestie, stikstof) ingevuld moeten worden om te zorgen dat er daadwerkelijk woningen gerealiseerd worden en het niet bij plannen blijft.

Ondanks de demissionaire status van het kabinet zijn er een aantal belangrijke afspraken voor onze provincie gemaakt. Deze afspraken zijn mede het resultaat van jarenlange voorbereiding en goede samenwerking met het Rijk en onze partners in de provincie. De belangrijkste drie afspraken lichten we hieronder toe: de toekenning van rijksmiddelen voor infrastructuur en gebiedsgerichte maatregelen voor woningbouw, de MIRT-verkenning Oude Lijn en de Startbeslissing Verkenning Ruimtegebrek Rotterdamse Haven en Impuls Leefomgeving.

Toekenning van rijksmiddelen voor infrastructuur en gebiedsgerichte maatregelen voor woningbouw

In de lid GS-brief van gedeputeerden Koning en Zevenbergen van 12 november 2025 (PZH-2025-882972098) hebben we u eerder geïnformeerd over de toekenning van rijksmiddelen aan gemeenten voor infrastructuur (de zogenoemde middelen Woningbouw en Mobiliteit (WoMo)) en gebiedsgerichte maatregelen (het zogenaamde Gebiedsbudget), die bijdragen aan een snellere realisatie van nieuwe woningen in Zuid-Holland.

Het Rijk investeert landelijk € 1,3 miljard in zogenaamde Woningbouw op Korte termijn (WoKT) projecten. Dit zijn woningbouwprojecten waarvoor de schop vóór 2030 in de grond kan gaan. Met dit geld kunnen de geplande woningen goed ontsloten worden, waardoor de bouw van de woningen versneld wordt. Het gaat dan bijvoorbeeld om het aanleggen van wegen, fietspaden en OV-infrastructuur. In Zuid-Holland krijgen gemeenten voor zestien projecten gezamenlijk € 270 miljoen, waardoor bijna 30.000 woningen sneller gebouwd kunnen worden. Bij vijf van deze projecten dragen wij als provincie ook bij aan de regionale cofinanciering onder voorbehoud van besluitvorming in PS. Van de eerder genoemde € 270 miljoen wordt bijna € 132 miljoen vanuit het Rijk bijgedragen aan infrastructuurmaatregelen nabij Cortelande, die van belang zijn voor de bereikbaarheid van de regio in het algemeen en Cortelande (gemeente Zuidplas) en Westergouwe (gemeente Gouda) in het bijzonder. Wij dragen als provincie € 39 miljoen (incl. BTW) bij aan de regionale cofinanciering, deels onder voorbehoud van besluitvorming door PS zoals toegelicht in onze brief van 11 november 2025 (PZH-2025-881834354). In het BO MIRT is de afspraak gemaakt dat Rijk en regio uiterlijk 1 februari 2026 een bestuursovereenkomst sluiten over deze infrastructuurmaatregelen, zodat het beroep van Rijkswaterstaat tegen het bestemmingsplan kan worden ingetrokken. Verder heeft gedeputeerde Zevenbergen het belang van het nieuwe station Zuidplas-Westergouwe benadrukt in verband met de

regionale ambitie voor de modal shift (verandering van vervoerswijze) van 5%. De regio neemt initiatief om na te gaan of een station bijdraagt aan deze ambitie. Het Rijk heeft aangegeven vanuit landelijke afweging nu geen nut en noodzaak van een nieuw station te zien. Het Rijk neemt daarom en vanwege het ontbreken van personele capaciteit niet deel aan onderzoek naar een station Zuidplas-Westergouwe.

Tenslotte is gedeeld dat Rijk en regio tevreden terugkijken op de goede samenwerking die geleid heeft tot de komst van een nieuwe productiefaciliteit van het farmaciebedrijf Lilly in Katwijk. Er zijn vanuit het Rijk WoMo-middelen toegekend voor het verbeteren van de infrastructuur. Er is wel geconstateerd dat er nog vervolgstappen nodig zijn voor het uitwerken van de afgesproken maatregelen.

Verder krijgen landelijk zeventien nationale grootschalige woningbouwgebieden een extra impuls van € 1,2 miljard. In Zuid-Holland zijn drie nationale grootschalige woningbouwgebieden: CID-Binckhorst in Den Haag, Oostflank in Rotterdam en de grote woningbouwgebieden langs de Oude Lijn. Gemeente Den Haag krijgt een bijdrage voor de aanleg van de Vlietlijn, een nieuwe tramlijn door de Binckhorst en gemeente Rotterdam krijgt een bijdrage voor de verplaatsing van spoorwegemplacement IJsselmonde zodat er meer woningen in Stadionpark gebouwd kunnen worden. De drie nationale grootschalige woningbouwgebieden krijgen gezamenlijk bijna € 277 miljoen.

In het BO MIRT is afgesproken dat gemeenten aan het einde van dit jaar de toegekende bijdrage vanuit de WoMo-middelen kunnen aanvragen bij het Rijk.

Daarnaast heeft het kabinet € 877 miljoen beschikbaar gesteld via het zogeheten Gebiedsbudget. Hiermee kunnen gebiedsgerichte maatregelen worden getroffen, zoals oplossingen voor netcongestie en bodemsanering. In Zuid-Holland ontvangen gemeenten voor een aantal grote woningbouwgebieden in totaal bijna € 236 miljoen, waaronder een bijdrage van € 68 miljoen voor de uitplaatsing emplacement IJsselmonde. Gedeputeerde Koning heeft aangegeven dat zij blij is dat VRO met haar financiële bijdrage aangeeft dat betaalbaar bouwen belangrijk is. In de subsidievoorwaarden voor het Gebiedsbudget stelt VRO dat nationale grootschalige woningbouwgebieden minimaal 50% betaalbare nieuwbouwwoningen moeten hebben. Daarnaast is in de Woondeals afgesproken dat elke regio 2/3 betaalbare nieuwbouwwoningen moet programmeren. Gedeputeerde Koning heeft VRO bevestigd over dit verschil in percentages betaalbare woningbouw. Omdat de locaties in de nationale grootschalige woningbouwgebieden veel nieuwe woningen bevatten, kan de druk op buurgemeenten om meer betaalbare woningen te realiseren onevenredig toenemen. Aangezien dit subsidievoorwaarden vanuit VRO richting gemeenten zijn, heeft zij gevraagd of VRO de gemeenten buiten de nationale grootschalige woningbouwgebieden op de hoogte brengt van dit verschil in percentages. Daarnaast heeft Gedeputeerde Koning aangegeven dat deze subsidievoorwaarde geen gevolgen kan hebben voor woningbouwplannen die al verder zijn in het proces van afspraken en vaststelling zijn. De vertegenwoordiger van VRO heeft dit verschil in percentages erkend en gaf aan dat deelnemers in het Woondealoverleg hierover met elkaar in gesprek moeten gaan.

MIRT-verkenning Oude Lijn

In de MIRT-verkenning Oude Lijn, de spoorlijn tussen Leiden en Dordrecht, zijn maatregelen verkend om het spoornetwerk robuust en flexibel te maken, de economische potentie van de regio beter te benutten en de verwachte bevolkingsgroei op te vangen. Eerst komen er gerichte verbeteringen van de bestaande stations Leiden Centraal, Den Haag Laan van NOI, Schiedam Centrum en Dordrecht.

Vervolgens komt er meer frequent vervoer per sprinter, een spoorverdubbeling tussen Delft Campus en Schiedam en komen er vier nieuwe stations, namelijk Rijswijk Buiten, Schiedam Kethel, Rotterdam Van Nelle en Dordrecht Leerpark.

Onder het motto “starten waar het kan” zijn in het BO MIRT afspraken gemaakt over de aanpak van de vier bestaande stations waarvoor circa € 1,3 miljard is gereserveerd. Voor knooppunt Dordrecht moeten de partijen komend jaar nog wel overeenstemming bereiken over de financiële verdeling. Met deze investering komt er meer capaciteit voor de reizigers, betere overstapmogelijkheden (ook voor het regionaal openbaar vervoer, waaronder de bus) en meer fysieke en vooral sociale veiligheid in en rond de stations met betere fietsvoorzieningen. Om de totale verkenning te kunnen afmaken (schaalsprong) zal vanaf 2026 nog circa € 2 miljard nodig zijn, zodat direct na afronding van de huidige verkenningssnel doorgepakt kan worden met de noodzakelijke frequentieverhoging, spoorverdubbeling en nieuw aan te leggen stations. De regionale bestuurders hebben in het BO MIRT bij het Rijk aandacht gevraagd voor de ontbrekende middelen. Het is aan een volgend kabinet om samen met de regio tot een vervolgbesluit te komen over een pact tot verdere financiering van de maatregelen.

Startbeslissing Verkenning Ruimtegebrek Rotterdamse Haven en Impuls Leefomgeving

Rijk, provincie Zuid-Holland, gemeente Rotterdam en het Havenbedrijf Rotterdam werken in het kader van NOVEX Rotterdamse haven intensief samen aan de ontwikkeling van het Rotterdamse havengebied. Deze partijen hebben in het BO MIRT afgesproken een verkenning te starten naar verschillende oplossingsrichtingen voor het ruimtegebrek in de haven en de impuls voor de leefomgeving. Onder andere effectiever gebruik in het bestaande havengebied en de mogelijkheden van zeewaartse uitbreiding van de Maasvlakte worden onderzocht. De koppeling van de twee doelstellingen – oplossing van het dreigende ruimtetekort en de impuls voor de leefomgeving - onderkent het belang van een sterke metropool en een vitale regio voor de transitie van de haven. Voor de opgave ‘ruimtegebrek in de haven’ geldt zorgvuldig ruimtegebruik als uitgangspunt. Het streven is om eind 2027 de besluiten te nemen over de ontwerp voorkeursbeslissing met daarin het ontwerp voorkeursalternatief.

Overige mobiliteitsdossiers

Over verschillende mobiliteitsdossiers zijn financiële afspraken en procesafspraken gemaakt. We noemen een aantal afspraken die bijdragen aan een beter bereikbare provincie:

- **Kleine verbeteringen autonetwerk of doorstroming:** landelijk is € 280 mln. verdeeld waarvan in totaal ruim € 40 miljoen aan de volgende projecten in Zuid-Holland: N57-Nieuweweg Voorne-Putten, aansluiting A4-N223 bij Den Hoorn, Bypass Rtonde N57-N497 Voorne Putten, A20 Coldenhovelaan bij Maasdijk en aansluiting A29-N217 Hoeksche Waard. Gedeputeerde Zevenbergen heeft bij deze afspraak aandacht gevraagd voor prioritering van de vier rijkswegprojecten in de pauzestand (A4 Haaglanden- N14, A4 Burgerveen – N14, A15 Papendrecht-Gorinchem, A16 Van Brienenoordcorridor). Als voorbeeld gaf hij de relatie aan tussen de geplande woningbouw in de Gnephoek bij Alphen aan den Rijn en het uitblijven van maatregelen bij de A4 Burgerveen – N14.
- **Spitsspreiden en -mijden en Zuid-Holland Bereikbaar:** Rijk en regio hebben financiële afspraken gemaakt over de aanpak spitsspreiden en –mijden. Hiermee financiert het Rijk maximaal 50% van de basisfinanciering van Zuid-Holland Bereikbaar in 2026 en 2027. Het Rijk heeft toegezegd te streven naar aanvullende afspraken voor 2028 en 2029.
- **Middellange Termijn Aanpak (MTA) A4 Haaglanden-N14 2026-2035 en Mitigerende maatregelen A15 Papendrecht-Gorinchem:** financiële afspraken over twee

maatregelenpakketten in Haaglanden en Drechtsteden met als doel om zoveel mogelijk rit- en/of spitsverminderingen te realiseren op twee trajecten van de gepauzeerde rijkswegprojecten.

BO MIRT Goederenvervoercorridors 8 januari 2026

Op donderdag 8 januari 2026 heeft het BO MIRT Goederenvervoercorridors (GVC) plaatsgevonden. Het BO MIRT GVC verliep op een positieve manier waarbij iedereen voortzetting van de huidige samenwerking onderstreepte. Namens het Rijk waren aanwezig minister Tieman en staatssecretaris Aartsen van IenW. Provincie Zuid-Holland was vertegenwoordigd door gedeputeerde Zevenbergen. Verder waren gedeputeerden van provincies Limburg, Noord-Brabant, Gelderland, Zeeland en Noord-Holland aanwezig. Ook waren er vertegenwoordigers aanwezig van de havenbedrijven van Rotterdam, Moerdijk, Amsterdam en North Sea Port, Rijkswaterstaat West-Nederland Zuid, ProRail en de Logistieke Alliantie.

Sinds 2018 is er een stevig gezamenlijk Rijk-regio samenwerkingsverband ontwikkeld waarin de partners inzetten op Topcorridors die (in 2030) mondiaal een vooraanstaande positie innemen als efficiënte, duurzame en leefbare goederenvervoercorridors, waar naast het economisch belang ook rekening gehouden wordt met de directe leefomgeving van mensen langs de vervoercorridors.

Bij Prinsjesdag 2025 is het Impulsprogramma Goederenvervoer (IPG) van het Ministerie van IenW aangekondigd waarmee het Rijk aangeeft ook de komende jaren te investeren in goederenvervoer. Een deel gaat naar het programma Topcorridors. Tijdens het BO MIRT GVC is ingestemd met het voorstel om voor verschillende projecten in totaal ruim € 21 miljoen aan extra middelen toe te kennen aan het programma Topcorridors.

Voor provincie Zuid-Holland is hierbij de inzet in de volgende dossiers relevant:

- **Digitalisering:** Om efficiënter data te delen wordt een nieuw dataplatform ontwikkeld (Basis Data Infrastructuur) vervoerders en verladers bijvoorbeeld inzicht krijgen in het aanbod van lading en vervoersmiddelen, dit moet bijdragen een betere inzet van alle modaliteiten. Het netwerk zal ook benut kunnen worden voor het voor verrekening van binnenhavenfaciliteiten zoals walstroom en havengelden.
- **Truckparking:** Om meer resultaat te krijgen op het realiseren van truckparkings, zet het Rijk de samenwerking met de provincies voort, provincie Zuid-Holland heeft hier een voortrekkersrol. Doel is om met het Rijk en brancheorganisaties een passende bestemming te vinden voor de middelen te Prinsjesdag zijn aangekondigd
- **Modal shift:** Naast het verlengen van de huidige modal shift-regeling zal het Rijk ook de regeling voor verbetering van havenfaciliteiten verlengen, waarbij vermeld wordt dat deze regeling alleen op openbare kades van toepassing is.
- **Bereikbaarheid haven Rotterdam:** Naar aanleiding van de noodkreet van de Rotterdamse haven over de bereikbaarheid in 2035 stelt het Rijk middelen beschikbaar om te werken aan een oplossing om de bereikbaarheid van de haven te verbeteren.
- **Inzet van goederenspoor en water:** Om het transport over het spoor en water verder aan te moedigen komt er onderzoek naar mogelijkheden voor "Roll-on Roll-off-transport" per schip en naar transport over spoor voor niet-verkraanbare trailers tussen Venlo en Rotterdam.
- **Europa:** Vanuit het programma Topcorridors wordt ook gekeken naar de inzet van Europese gelden. Hier werken Rijk en provincie samen met Het Huis van de Nederlandse Provincies in Brussel.

Naast de IPG-middelen voor het programma Topcorridors is op Prinsjesdag 2025 ook aangekondigd dat het Rijk geld vrij wil maken voor truckparking. De middelen voor truckparking maken geen onderdeel van uit van het genoemde Impulsprogramma Goederenvervoer. Gedeputeerde Zevenbergen heeft tijdens het BO MIRT GVC ervoor gepleit om versneld de op Prinsjesdag 2025 aangekondigde middelen voor truckparking vrij te maken. Tijdens het BO MIRT GVC is door de minister van IenW aangegeven dat voor een juiste verdeling van deze middelen komend jaar een afwegingskader wordt opgesteld door het ministerie in samenspraak met de regiopartners en brancheorganisaties.

Verder hebben gedeputeerde Zevenbergen en de gedeputeerde van provincie Limburg de minister van IenW gevraagd om aan de Realisatiepacten, waaronder die van Rotterdam, een militaire mobiliteitscomponent te koppelen. De minister van IenW en aanwezigen vonden dit een goed voorstel wat de aandacht gaat krijgen.

Wij kijken terug op twee goede MIRT-overleggen met het Rijk waar mede door de goede samenwerking met onze partners in onze provincie afspraken zijn gemaakt die bijdragen aan een beter bereikbare provincie, zowel voor personen- als goederenvervoer, snellere realisatie van woningen en een sterkere economie. Wij hopen u met deze brief voldoende geïnformeerd te hebben.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
secretaris,

voorzitter,

drs. M.J.A. van Bijnen MBA

mr. A.W. Kolff

Bijlagen

- Bijlage 1 MIRT-brief januari 2026 Infrastructuur en Waterstaat
- Bijlage 2 Afsprakenlijst MIRT – Bestuurlijke Overleggen MIRT 5, 7 en 8 januari 2026
- Bijlage 3 Uitkomsten BO's MIRT januari voor Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening
- Bijlage 4 Afsprakenlijst Bestuurlijke Overleggen MIRT januari 2026 voor VRO